

Kosovo

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. júla 2010 o procese integrácie Kosova do EÚ

Európsky parlament,

- so zreteľom na závery predsedníctva vydané po zasadnutí Európskej rady v Solúne v dňoch 19. a 20. júna 2003, na ktorom dostali všetky štáty západného Balkánu prísľub, že sa stanú členmi Európskej únie,
- so zreteľom na závery zo zasadnutia Rady pre všeobecné záležitosti dňa 7. decembra 2009, v ktorých sa zdôrazňuje, že aj Kosovo, bez toho, aby boli dotknuté stanoviská členských štátov v otázke jeho právneho postavenia, by malo mať perspektívu prípadnej liberalizácie vízového režimu, keď splní všetky podmienky, a v ktorých je Komisia vyzvaná, aby pokročila v štruktúrovanom prístupe v približovaní obyvateľov Kosova k EÚ,
- so zreteľom na jednotnú akciu Rady 2008/124/SZBP zo 4. februára 2008 o misii Európskej únie na podporu právneho štátu v Kosove, EULEX KOSOVO, zmenenú a doplnenú jednotnou akciou Rady 2009/445/SZBP z 9. júna 2009,
- so zreteľom na jednotnú akciu Rady 2008/123/SZBP zo 4. februára 2008, ktorou sa vymenúva osobitný zástupca Európskej únie v Kosove, a na rozhodnutie Rady 2010/118/SZBP z 25. februára 2010, ktorým sa predlžuje mandát osobitného zástupcu Európskej únie v Kosove,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 14. októbra 2009 nazvané Stratégia rozširovania a hlavné výzvy v rokoch 2009 – 2010 (KOM(2009)0533) a priloženú správu Komisie o pokroku Kosova za rok 2009 a štúdiu nazvanú Kosovo¹ – napĺňanie európskej perspektívy krajiny (KOM(2009)0534),
- so zreteľom na odporúčania druhého medziparlamentného zasadnutia EP – Kosovo zo 7. apríla 2009 a tretieho medziparlamentného zasadnutia EP – Kosovo z 23. júna 2010,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 29. marca 2007 o budúcnosti Kosova a úlohe EÚ² a uznesenie z 5. februára 2009 o Kosove a úlohe Európskej únie³,
- so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1244(1999),
- so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1244/2009 z 30. novembra 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti⁴, a najmä jeho prílohu I, v ktorej sa z dôvodov právnej jasnosti a bezpečnosti odkazuje na osoby s pobytom na území Kosova

¹ V zmysle rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1244(1999).

² Ú. v. EÚ C 27 E, 31.1.2008, s. 207.

³ Ú. v. EÚ C 67 E, 18.3.2010, s. 126.

⁴ Ú. v. EÚ L 336, 18.12.2009, s. 1.

(v zmysle rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1244(1999)),

- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN z 8. októbra 2008 (A/RES/63/3), ktorou žiada Medzinárodný súdny dvor, aby poskytol poradné stanovisko k súladu jednostranného vyhlásenia nezávislosti dočasnými inštitúciami samosprávy Kosova s medzinárodným právom,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 26. novembra 2009 o strategickom dokumente Komisie o rozšírení z roku 2009, ktorý sa týka krajín západného Balkánu, Islandu a Turecka¹,
 - so zreteľom na záverečnú správu osobitného vyslanca OSN o budúcom statuse Kosova a na komplexný návrh na riešenie statusu Kosova z 26. marca 2007,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže stabilita v regióne západného Balkánu a integrácia týchto krajín do EÚ sú prioritami Európskej únie; keďže tieto priority možno zachovať len vtedy, ak je členstvo v EÚ reálnou vyhlídkou pre všetky štáty tohto regiónu,
 - B. keďže medzinárodné spoločenstvo v oblasti Západného Balkánu vždy obhajovalo udržateľnosť multietnických štátov s viacerými náboženstvami, ktoré vychádzajú z hodnôt demokracie, tolerancie a multikulturalizmu,
 - C. keďže občania Srbska, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko a Čiernej Hory môžu do EÚ cestovať bez víz od 19. decembra 2009 a také isté opatrenie možno očakávať v blízkom čase aj pre občanov Albánska a Bosny a Hercegoviny; keďže občania Kosova nemôžu zaostávať za občanmi ostatných krajín tohto regiónu a byť od nich izolovaní, a preto by mal proces liberalizácie vízového režimu s Kosovom začať čo najskôr, za predpokladu, že sa splnia všetky potrebné kritériá,
 - D. keďže Medzinárodný súdny dvor bol požiadaný, aby vydal poradné stanovisko o súlade jednostranného vyhlásenia nezávislosti dočasnými inštitúciami samosprávy Kosova s medzinárodným právom, a keďže ešte tak neurobil,
 - E. keďže rozhodnutie nezahrnúť Kosovo do liberalizácie vízového režimu poukazuje na hlboké protiklady v stratégii EÚ pre Kosovo, ktoré predstavuje na jednej strane veľká snaha pomôcť, pokiaľ ide o zdroje a personál, a na druhej strane udržiavanie zatvorených hraníc pre všetkých tých, ktorých práca by mohla prispieť k rozvoju,
1. berie na vedomie vyhlásenie nezávislosti Kosova z 17. februára 2008, ktoré uznalo 69 krajín; berie na vedomie, že 22 členských štátov EÚ uznalo Kosovo ako nezávislý štát a päť ho neuznalo; vyzýva členské štáty, aby s cieľom dosiahnuť vyššiu účinnosť politik EÚ pre všetkých ľudí v Kosove upevnili svoj spoločný prístup ku Kosovu v záujme pristúpenia Kosova k EÚ; víta konštruktívny postoj voči Kosovu, ktorý vyzdvihlo španielske predsedníctvo napriek tomu, že túto krajinu neuznáva; uvítal by uznanie nezávislosti Kosova všetkými členskými štátmi;
 2. zdôrazňuje, že proces integrácie všetkých krajín v regióne do EÚ má pre stabilizáciu regiónu prvoradý význam; zdôrazňuje, že vyhlídky na pristúpenie k EÚ sú silným

¹ Prijaté texty, P7_TA(2009)0097.

podnetom pre potrebné reformy v Kosove, a vyzýva na praktické kroky, aby sa tieto vyhladky stali reálnejšie tak pre vládu, ako aj pre občanov; na tento účel vyzýva Komisiu, aby zahrnula Kosovo do preverovacieho procesu, ktorý sa začne začiatkom roku 2011, s cieľom pripraviť krajinu na začiatok rokovaní o dohode o stabilizácii a pridružení, a aby kosovským orgánom oznámila, aké opatrenia treba prijať pred tým, ako Komisia pripraví plán liberalizácie vízového režimu, a aby tento plán vypracovala bezprostredne po prijatí týchto opatrení;

3. berie na vedomie skutočnosť, že nezávislosť Kosova uznala väčšina jeho susedských krajín a že Kosovo má s nimi dobré susedské vzťahy; berie na vedomie skutočnosť, že Kosovo bolo prijaté za člena Svetovej banky, Medzinárodného menového fondu a ďalších medzinárodných organizácií;
4. opakuje svoje odmietavé stanovisko k možnosti delenia Kosova, ktoré vyjadril v uzneseniach z 29. marca 2007 a 5. februára 2009;
5. znepokojuje ho stav vzťahov so Srbskom a zdôrazňuje, že dobré susedské vzťahy sú kľúčovým predpokladom pre splnenie úsilia Srbska, ako aj Kosova a všetkých ostatných krajín regiónu o vstup do EÚ; chápe síce emocionálne dôsledky udalostí, ktoré nasledovali po vojne v roku 1999, ako aj to, že oficiálne uznanie Kosova momentálne nie je pre vedúce zložky v Belehrade prijateľným politickým riešením, vyzýva však Srbsko, aby sa k otázke statusu postavilo pragmaticky; víta preto podpísanie protokolu s misiou EULEX o policajnej spolupráci a žiada posilnenie spolupráce s touto misiou; okrem toho vyzýva Srbsko, aby nebránilo Kosovu v členstve v medzinárodných organizáciách, a najmä jeho nedávnej žiadosti o členstvo v Svetovej zdravotníckej organizácii; zdôrazňuje, že konflikt má dosah aj na regionálny obchod a spoluprácu v rámci Stredoeurópskeho združenia voľného obchodu (CEFTA), čo narúša hospodárstvo krajín tohto regiónu; vyzýva všetky strany k pragmatickému postoj, aby bola možná integrácia Kosova v regióne; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že očakávané poradné stanovisko Medzinárodného súdneho dvora k „súladu jednostranného vyhlásenia nezávislosti dočasnými orgánmi kosovskej samosprávy s medzinárodným právom“ by nemalo žiadnej zúčastnenej strane brániť v tom, aby sa jasne zaviazala k účinnej cezhraničnej, regionálnej a miestnej spolupráci, ktorá je v najlepšom záujme celého obyvateľstva Kosova a jeho okolia;
6. pripomína, že ktorákoľvek krajina, ktorá chce vstúpiť do EÚ, musí splniť prístupové kritériá, a že v prípade západného Balkánu je proces stabilizácie a pridruženia rámcom pre rokovania EÚ; zdôrazňuje, že regionálna spolupráca je jedným z troch dôležitých cieľov procesu stabilizácie a pridruženia;
7. zdôrazňuje, že regionálna integrácia a spolupráca sú základným kameňom európskej bezpečnosti a stability a vytvárajú tiež priaznivé podmienky pre normalizáciu vzťahov medzi Srbskom a Kosovom; domnieva sa, že dohoda týkajúca sa bezpečnosti a spolupráce na západnom Balkáne by bola žiaduca;
8. vyzýva na posilnenie cezhraničnej spolupráce medzi Srbskom a Kosovom, najmä na miestnej úrovni, v otázkach, ktoré sú dôležité pre občanov, ako je životné prostredie, infraštruktúra a obchod;
9. poznamenáva, že niektoré členské štáty uplatňujú opatrenia na zjednodušenie udeľovania víz jednostranne, zatiaľ čo osem členských štátov naďalej vyžaduje vízové poplatky

v plnej výške; vyzýva členské štáty EÚ a Komisiu, aby vyvinuli čo najväčšie úsilie na urýchléné prijatie jednotných dočasných zjednodušených postupov s cieľom uľahčiť kosovským občanom cestovanie, najmä vzhľadom na možnosti vytvorené novým vízovým kódexom;

10. víta miestne voľby, ktoré sa konali 15. novembra 2009 ako prvé voľby zorganizované v politickej pôsobnosti kosovskej vlády; víta skutočnosť, že tieto voľby prebehli vcelku pokojne a v dobrej atmosfére; zdôrazňuje však, že boli ohlásené viaceré nezrovnalosti; vyzýva orgány, aby čo najrýchlejšie vykonali odporúčania medzinárodného spoločenstva vrátane potrebných zmien volebného zákona, aby bolo možné jasne stanoviť, ktoré úrovne súdnictva sa majú zaoberať sťažnosťami, a jasne rozdeliť právomoci medzi ústredný volebný výbor a výbor pre sťažnosti a odvolania, aktualizovať voličské zoznamy a zaručiť sústavné vzdelávanie voličov; zdôrazňuje prvoradý význam politickej vôle dosiahnuť v týchto reformách pokrok a brať na zodpovednosť páchatel'ov volebného podvodu s ohľadom na blížiacu sa všeobecnú voľbu;
11. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Belehrad aj naďalej podporuje paralelné štruktúry v srbských enklávach, čím ohrozuje a oslabuje právomoci novovytvorených samospráv; vyzýva Srbsko, aby zaujalo konštruktívnejší postoj a tieto štruktúry rozpustilo;
12. pripomína význam účinného vykonávania procesu decentralizácie a s potešením víta vysokú účasť kosovských Srbov na juhu od rieky Ibar v posledných voľbách, ktorá predstavuje krok vpred v budovaní ich udržateľnej budúcnosti v krajine; naliehavo vyzýva vládu, aby prostredníctvom dostatočnej finančnej a politickej pomoci plne podporila novo zvolených vedúcich predstaviteľ'ov v týchto miestnych samosprávach, aby mohli za pomoci Komisie urýchlene vytvoriť potrebné štruktúry s cieľom začať s poskytovaním dôležitých služieb; považuje účinné fungovanie štruktúr miestnej samosprávy za nevyhnutný predpoklad účasti kosovských Srbov na politických procesoch a v administratívnych štruktúrach Kosova; vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby podporovalo projekty v oblasti rozvoja a infraštruktúry, ktoré vytvárajú novo zriadené miestne samosprávy; s cieľom zabrániť rozporu s paralelne existujúcimi štruktúrami, najmä v oblasti vzdelávania a zdravia, nabáda vládu, aby s pomocou osobitného predstaviteľa EÚ a medzinárodného civilného predstaviteľa predložila stratégiu o tom, ako k takýmto štruktúram pristupovať;
13. víta zriadenie Domu EÚ na severe Kosova, vyjadruje však znepokojenie nad situáciou na severe Kosova, ktoré aj naďalej trpí vážnymi nedostatkami v oblasti právneho štátu, narastajúcim tlakom na občiansku spoločnosť a jej zastrešovaním radikálnymi skupinami a organizovaným zločinom; zdôrazňuje preto, že je potrebné, aby Rada sfunkčnila misiu na podporu právneho štátu na celom území Kosova, a žiada Komisiu, aby zviditeľnila svoju prácu v prospech srbskej komunity na severe Kosova, pričom všetkým zainteresovaným stranám pripomína, že miestna, regionálna a cezhraničná spolupráca sú cenné pre všetkých obyvateľ'ov; víta preto registrovanie komerčného tovaru na hraničných prechodoch 1 a 31, ktoré prispelo k zníženiu pašovania v regióne, a vyzýva na ďalšie opatrenia zamerané na opätovné zavedenie výberu ciel; vyjadruje znepokojenie nad problémami súčasného fungovania súdnictva v regióne Mitrovica a vyzýva Srbsko a Kosovo, aby uzatvorili dohodu o obsadzovaní miest na súde v Mitrovici – sever kosovsko-srbskými sudcami a prokurátormi; podporuje plán opätovnej integrácie severnej časti do politických a administratívnych štruktúr Kosova a vyzýva, aby sa pri realizácii

tohto plánu venovala náležitá pozornosť citlivým špecifikám srbskej menšiny s cieľom zlepšiť a rozšíriť služby správy v regióne a zlepšiť životné podmienky tamojších občanov a aby prebiehala spôsobom, ktorý umožní samosprávu s rozsiahlou pôsobnosťou; vyzýva misiu EULEX, aby vyvinula úsilie zamerané na zvýšenie svojich činností na severe, najmä s cieľom podporiť dobré medzietnické vzťahy, a zároveň informovala obyvateľstvo o činnosti EÚ a prebiehajúcej misii na podporu právneho štátu;

14. vyjadruje hlboké znepokojenie z krvavého výbuchu, ku ktorému došlo v Severnej Mitrovici 2. júla 2010 počas protestov proti otvoreniu kancelárie orgánov štátnej správy a pri ktorom prišla o život jedna osoba a desať bolo zranených, ako aj z útoku na etnického Srba, ktorý je poslancom Kosovského zhromaždenia, ku ktorému došlo 5. júla 2010; ostro odsudzuje všetky násilné akty a vyzýva zúčastnené strany, aby konali zodpovedne; vyzýva misiu EULEX, aby vyvinula všetko úsilie na upokojenie napätia a na zabránenie ďalším násilnostiam, a žiada kosovskú políciu, aby v spolupráci s misiou EULEX okamžite začala dôkladné a nestranné vyšetrovanie uvedených činov s cieľom postaviť ich páchatel'ov pred súd;
15. zdôrazňuje, že úspech misie EULEX pri presadzovaní zásad právneho štátu EÚ je dôležitý pre udržateľný rozvoj, upevnenie postavenia inštitúcií a stabilitu Kosova, ako aj pre ciele EÚ ako globálneho aktéra budovania mieru; zdôrazňuje zodpovednosť misie EULEX, pokiaľ ide o jej výkonné právomoci, ako aj jej mandát na monitorovanie, inštruktáž a poradenstvo; v tejto súvislosti nabáda misiu EULEX, aby prijala konkrétne opatrenia s cieľom dosiahnuť pokrok v prípadoch korupcie na vysokých miestach; berie na vedomie pozitívny pokrok dosiahnutý v niektorých oblastiach ako politika a clá, zdôrazňuje však, že tempo práce by sa malo zrýchliť, aby mohla misia konečne začať predkladať konkrétne výsledky v ostatných oblastiach, najmä v prípadoch korupcie na vysokých miestach, organizovaného zločinu a vojnových zločinov; z toho dôvodu víta najnovšiu koncepciu misie EULEX riešiť možné prípady korupcie aj na najvyššej úrovni vlády a správy a zdôrazňuje, že je potrebné pokračovať týmto smerom, aby sa zabezpečila dôveryhodnosť a viditeľnosť činností misie EULEX; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je mimoriadne dôležité zamerať sa osobitne na oblasť verejného obstarávania a že v súvislosti s organizovaným zločinom musí misia EULEX aj naďalej dosahovať konkrétne výsledky v praxi; v tejto súvislosti vyjadruje znepokojenie nad obrovským množstvom nevyriešených prípadov v dôsledku nečakane vysokého počtu prípadov, ktoré misii EULEX postúpila dočasná misia OSN pre dočasnú správu v Kosove; zdôrazňuje, že misia EULEX nemala k dispozícii dostatok sudcov a prokurátorov, a vyzýva členské štáty, aby vyslali požadované množstvo odborníkov alebo aby umožnili uzavrieť s nimi zmluvy; zdôrazňuje význam zjednodušovania byrokracie v rámci misie EULEX; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu kvalifikovaného vnútorného riadenia, koordinácie a spolupráce, aby bolo pôsobenie misie účinné; zdôrazňuje, že v práci misie EULEX je potrebná transparentnosť a zodpovednosť, ako aj vyjadrenie porozumenia pre politické súvislosti jej činností, aby sa posilnila jej legitimita v očiach občanov; ďalej podčiarkuje význam nepretržitej intenzívnej komunikácie s vládou, občanmi a médiami v Kosove; nabáda misiu EULEX, aby o výsledkoch, ktoré pri výkone svojej činnosti dosiahla, informovala občanov Kosova a aby okrem toho pracovala na vylepšovaní dôveryhodnosti misie a zohľadňovala očakávania občanov; víta nedávne zriadenie výboru pre kontrolu dodržiavania ľudských práv, ktorý bude zodpovedný za vyšetrovanie sťažností osôb, ktoré tvrdia, že sa stali obeťami porušenia ľudských práv misiou EULEX pri výkone jej mandátu;

16. vyzýva svoje príslušné orgány, najmä Podvýbor pre bezpečnosť a obranu, aby zlepšili kontrolu a dohľad nad misiou EULEX, podľa možnosti v spolupráci s občianskou spoločnosťou Kosova; vyzýva preto Radu, aby Parlamentu postúpila všetky pravidelné a mimoriadne hodnotenia a hodnotiace správy týkajúce sa misie EULEX;
17. berie na vedomie snahy Srbska a Kosova nájsť osoby, ktoré sú nezvestné od konfliktu v rokoch 1998 – 1999, prostredníctvom „Pracovnej skupiny pre zmiznutia osôb, ktoré sú nevysvetlené v súvislosti s udalosťami v Kosove“; zdôrazňuje, že vyriešenie tejto otázky je dôležité, aby bolo možné posunúť sa vpred od konfliktu v rokoch 1998 – 1999; berie ďalej na vedomie odhadovaných 1 862 prípadov osôb, ktoré sú naďalej nezvestné, a vyzýva Kosovo aj Srbsko, aby pri pátraní po týchto osobách čo najviac spolupracovali medzi sebou navzájom, s Medzinárodným výborom červeného kríža, misiou EULEX a ďalšími orgánmi;
18. zdôrazňuje, že rok 2010 je rozhodujúcim rokom pre vládu Kosova, ako aj pre všetky úrovne správy v záujme dosiahnutia pokroku v kľúčových reformách, ako sú boj proti korupcii a organizovanému zločinu, decentralizácia a reforma verejnej správy; zdôrazňuje, že na to, aby boli procesy reformy úspešné, musia byť založené na dôkladnej diskusii o navrhovaných právnych predpisoch v rámci konzultácií so všetkými zúčastnenými stranami vrátane všetkých častí občianskej spoločnosti; ďalej upozorňuje vládu, že by mala venovať osobitnú pozornosť pružnému a efektívnemu vykonávaniu zákonov, bez ktorého nebude mať prijatie právnych predpisov reálny vplyv na situáciu v Kosove;
19. vyjadruje veľmi veľké znepokojenie nad všeobecne rozšírenou korupciou, ktorá je spolu s organizovaným zločinom naďalej jedným z najväčších problémov v Kosove, a žiada urýchlené kroky na boj proti nej, a to zlepšením právneho rámca pre boj proti korupcii, prijatím stratégie proti korupcii a akčného plánu, ako aj posilnením spolupráce s policajnými a justičnými orgánmi všetkých krajín v regióne; je hlboko znepokojený nedávnym krviprelievaním, ktorého príčinou bola násilná udalosť neďaleko hraníc Kosova, a žiada, aby boli prijaté okamžité opatrenia, aby sa takéto udalosti v budúcnosti neopakovali a aby sa zabránilo pašovaniu zbraní, ktoré prispieva k destabilizácii regiónu západného Balkánu; víta zriadenie osobitného protikorupčného oddelenia v rámci úradu špeciálnej prokuratúry Kosova, zdôrazňuje však, že sa musia zapojiť všetky príslušné ministerstvá, aby toto oddelenie bolo efektívne, a že miesta musia byť vo všetkých prípadoch obsadzované bezúhonnými občanmi; vyzýva na rýchle prijatie zákona o financovaní politických strán, v ktorom by bolo účinne a transparentne upravené financovanie strán a zároveň by sa zaručilo úplné zverejňovanie správ o ich financovaní;
20. zdôrazňuje zásadný význam reformy výkonu súdnictva a prokuratúry, ktorá sa ešte stále nachádza v počiatočnom štádiu, s cieľom zaručiť nezávislosť a profesionalitu sudcov a prokurátorov a umožniť občanom, aby opäť získali dôveru v právny štát; v tejto súvislosti víta vymenovanie ombudsmana, sudcov najvyššieho súdu, prokurátorov na najvyššom úrade štátnej prokuratúry, ako aj prokurátorov úradu špeciálnej prokuratúry Kosova; je znepokojený nedostatkami v ochrane svedkov, ktoré aj naďalej bránia spravodlivosti v prípade najzávažnejších zločinov; žiada prijatie a urýchlené vykonanie zákona o súdech a zriadenie účinného systému ochrany svedkov a sudcov; v tejto súvislosti naliehavo žiada predstaviteľov misie EULEX, aby aj naďalej verejne informovali o pretrvávajúcich problémoch Kosova v súvislosti s právnym štátom;

21. vyzýva na väčšie úsilie o urýchlenie reformy verejnej správy, aby sa zriadila profesionálna a nezávislá štátna služba, ktorá bude zachovávať vyváženosť rodového zastúpenia a plne odrážať rozmanitosť etnického zloženia kosovského obyvateľstva; zdôrazňuje, že na tento účel je potrebné prijať a vykonávať legislatívny rámec, venovať náležitú pozornosť budovaniu ľudských zdrojov a poskytnúť naň finančné prostriedky; vyjadruje znepokojenie nad politickými zásahmi do obsadzovania kľúčových pozícií štátnej služby a žiada, aby sa skončilo s takouto praxou, ktorá závažným spôsobom narúša fungovanie verejnej správy;
22. naliehavo vyzýva vládu, aby zaručila pluralitu médií a ich finančnú a redakčnú nezávislosť bez akéhokoľvek politického nátlaku, ako aj transparentnosť ich vlastníctva a financovania; žiada pracovné práva pre novinárov, ako aj účinné postupy na ochranu investigatívnych novinárov pred hrozbami; podčiarkuje význam verejnoprávneho vysielania pre vysokokvalitné poskytovanie nezávislých informácií celému obyvateľstvu a vyjadruje znepokojenie nad nedostatkom udržateľného systému financovania, ktorý by to zaručil; víta vládne investície do zabezpečenia prístupu k internetu; naliehavo žiada vládu, aby umožnila občanom rozsiahlejší prístup k internetu; zdôrazňuje význam úlohy necenzurovaného prístupu k internetu pre podnikanie a politiku, najmä s cieľom zvýšiť účasť mládeže v čase volieb;
23. vyzýva na podporu posilnenia zákonodarného zhromaždenia Kosova, aby mohlo efektívne plniť svoje legislatívne funkcie a vykonávať demokratický dohľad nad politickými a rozpočtovými činnosťami vlády; v tejto súvislosti žiada vytvorenie ad hoc partnerského programu s cieľom poskytnúť administratívnym zamestnancom kosovského zákonodarného zhromaždenia možnosť nadobudnúť skúsenosti v Európskom parlamente a vyzýva parlamenty členských štátov, aby vytvorili partnerské programy, ktoré by poslancom a administratívnym zamestnancom kosovského zákonodarného zhromaždenia umožnili výmeny a budovanie kapacít v oblasti parlamentných legislatívnych a kontrolných postupov, najmä pre parlamentné menšinové a opozičné skupiny;
24. chváli vládu za pokrok pri prijímaní právnych predpisov na ochranu ľudských práv a nabáda ju, aby urýchlene prijala ostatné zákony; konštatuje však, že legislatívny rámec je naďalej vykonávaný nedostatočne a že celkové napredovanie je pomalé; žiada aktívnejšie politiky na boj proti diskriminácii z akýchkoľvek dôvodov (etnický pôvod, náboženstvo, sexuálna orientácia, zdravotné postihnutie a iné) a na zaručenie rodovej rovnosti, ako aj aktívnej účasti menšín na politickom živote a v administratívnych štruktúrach, tak na národnej, ako aj na miestnej úrovni; zdôrazňuje význam vzdelávania v tomto procese; vyzýva vládu, aby zabezpečila vzdelávanie menšín v ich vlastnom jazyku vrátane učebných osnov a učebníc, ktoré by im umožnili zachovať si vlastnú kultúru a identitu, a aby im pomáhala pri budovaní ľudských zdrojov;
25. vyjadruje znepokojenie nad vysokou mierou domáceho násillia, diskrimináciou žien a obchodovaním s ľuďmi, najmä pokiaľ ide o sexuálne zneužívanie dievčat a žien; žiada aktívne opatrenia s cieľom zaručiť rodovú rovnosť a účinne chrániť práva žien a detí;
26. zdôrazňuje veľmi problematcké dedičstvo ozbrojeného konfliktu, ktorý narušil dôveru verejnosti v možnosť mierového vyriešenia konfliktov medzi sociálnymi skupinami i v súkromnom živote;
27. podčiarkuje, že nestála politická situácia, výskyt medzietnických sporov v niektorých oblastiach a biedne ekonomické podmienky bránia trvalému návratu utečencov, a vyzýva

na intenzívnejšie úsilie zamerané na zlepšenie ich situácie;

28. podčiarkuje ťažkú situáciu a diskrimináciu menšín, najmä Rómov, pokiaľ ide o prístup k vzdelávaniu, sociálnym službám a zamestnaniu; víta iniciatívu Komisie uzatvoriť olovom kontaminované tábory na severe Mitrovica a premiestniť rodiny, ktoré v nich žijú, a žiada jej urýchlenú realizáciu; podobne ako komisár Rady Európy pre ľudské práva vyjadruje znepokojenie nad tým, že Kosovo ešte nie je schopné vytvoriť riadne podmienky umožňujúce opätovné začlenenie násilne vysídlených Rómov, a nalieha na členské štáty, aby prestali používať tento postup; v tejto súvislosti berie na vedomie dohodu, ktorú uzavreli nemecké a kosovské úrady, o postupnej repatriácii 14 000 utečencov do Kosova, z ktorých asi 10 000 sú Rómovia, a naliehavo vyzýva Komisiu, aby posilnila ad hoc programy pomoci; vyzýva krajiny podieľajúce sa na iniciatíve Dekáda začleňovania Rómov (Roma Decade), aby uľahčili zapojenie Kosova do týchto programov;
29. zdôrazňuje kľúčový význam vzdelávania, pokiaľ ide o poskytovanie dôležitých zručností mladým ľuďom na pracovnom trhu, ako aj o prínos k zmiereniu medzi etnickými skupinami; v tejto súvislosti žiada, aby sa postupne zaviedli spoločné triedy, vyučovanie jazykov menšín, najmä srbčiny pre žiakov albánskeho pôvodu, a vyučovanie albánskeho jazyka pre všetky menšiny; víta nedávne založenie Medzinárodnej obchodnej školy v Mitrovici, ktorá okrem toho, že predstavuje významnú medzinárodnú investíciu do miestneho hospodárstva a je prít'azlivá pre študentov zo všetkých komunít, má za cieľ ponúknuť mladým ľuďom perspektívu podporovaním podnikateľského ducha a oboznamuje ich s európskym profesionálnym štandardom v podnikaní, riadení životného prostredia a verejnej správe;
30. podčiarkuje, že rešpektovanie kultúrnej rozmanitosti je vždy základom európskeho projektu a že náboženské a kultúrne dedičstvo je nevyhnutným predpokladom pre mier a bezpečnosť v regióne; zdôrazňuje, že primeraná ochrana kultúrneho dedičstva je dôležitá pre všetky komunity v Kosove; vyzýva vládu, aby začala plánovanú inštitucionálnu reformu sektora kultúrneho dedičstva; zdôrazňuje, že schválenie zoznamu miest kultúrneho dedičstva je dôležitým predpokladom pre uplatňovanie legislatívy v oblasti kultúrneho dedičstva; víta činnosti sprostredkovateľa ochrany náboženského a kultúrneho dedičstva srbskej ortodoxnej cirkvi a nabáda všetky zainteresované strany, aby s ním aktívne spolupracovali;
31. zdôrazňuje, že akademické výmeny musia byť podporované a propagované prostredníctvom programov, ako je Erasmus Mundus, s cieľom umožniť občanom Kosova získať kvalifikáciu a skúsenosti v rámci EÚ a posilniť ich interakciu s občanmi EÚ;
32. vyzýva úrady, aby aktívne podporovali občiansku spoločnosť a jej účasť na vytváraní sociálnej a hospodárskej politiky pri plnej podpore slobody vyjadrovania a združovania; zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú zohráva občianska spoločnosť a medzinárodné MVO pri zmierovaní etnických skupín, a vyzýva Komisiu, aby zvýšila svoju finančnú pomoc na podporu ich práce; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu tieto otázky účinne zapracovať do ročných programov pre Kosovo v rámci nástroja predvstupovej pomoci; konštatuje, že medzi jednotlivcami z rôznych etnických skupín existuje dobrá medziľudská, a najmä obchodná spolupráca, a že kosovské úrady, občianska spoločnosť a medzinárodné spoločenstvo by mali vynaložiť viac úsilia na podporu miestnych projektov, ktoré takýto druh spolupráce posilňujú;

33. vyjadruje vážne znepokojenie nad skutočnosťou, že Kosovo je naďalej jednou z najchudobnejších krajín Európy s mierou nezamestnanosti nad 40 %; zdôrazňuje, že tento stav nie je trvalo udržateľný a že ťažké životné podmienky vyvolávajú narastajúcu nespokojnosť v spoločnosti; žiada okamžité kroky na zlepšenie účinnosti sociálnych systémov, ktoré by poskytli bezpečné prostredie zraniteľným zložkám spoločnosti, a opatrenia na realizáciu aktívnej politiky práce s cieľom znížiť nezamestnanosť; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby naplno využívala nástroj predvstupovej pomoci s cieľom posilniť sociálno-hospodársky rozvoj Kosova, najmä v prospech mladých ľudí; apeluje na EÚ a členské štáty, aby prijali čo najviac kosovských občanov na sezónne práce a na prácu do sektorov s nedostatkom pracovných síl;
34. pokladá hospodársky rozvoj za kľúč k riešeniu dôležitých problémov krajiny vrátane jeho zásadného prínosu k zlepšeniu situácie žien a menšín a k uľahčeniu vzťahov medzi etnikami; podčiarkuje v tejto súvislosti význam poľnohospodárskeho odvetvia; víta množstvo zákonov, ktoré sa v tejto oblasti pripravujú, a žiada ich urýchlené prijatie; zdôrazňuje však, že účinné vykonávanie už prijatého zákonného rámca je základným predpokladom zlepšenia tamojších podmienok;
35. zdôrazňuje, že Kosovo by sa malo rozhodnúť pre vhodné hospodárske politiky, ktoré zaistia udržateľný hospodársky rast, ochranu životného prostredia, tvorbu pracovných miest a zníženie miery sociálneho vylúčenia; vyzýva kosovské úrady, aby zlepšili hospodárske prostredie pre zahraničné investície a transparentnosť v obchodných vzťahoch;
36. žiada, aby sa v oblasti energetiky prijali aktívne opatrenia s cieľom zaručiť energetickú bezpečnosť, ktorú si vyžaduje rozvoj Kosova; zdôrazňuje, že obrovská potreba infraštruktúry v tejto oblasti je príležitosťou, aby sa dodávky energie diverzifikovali tak, aby zahŕňali aj ekologickejšie zdroje, aby sa modernizovala a posilnila energetická účinnosť elektrickej prenosovej sústavy a uplatnili najlepšie dostupné technológie vrátane plánovaných elektrární na uhlie; vyzýva, aby sa bezodkladne zatvorila jadrová elektráreň Kosovo A a aby sa čo najskôr zatvorila jadrová elektráreň Kosovo B bez toho, aby sa to dotklo energetických potrieb krajiny;
37. vyzýva kosovské úrady, aby aj naďalej investovali do obnoviteľných energií a snažili sa o regionálnu spoluprácu v tejto oblasti;
38. zdôrazňuje, že dopravná politika Kosova sa doteraz zameriavala na výstavbu ciest; vyjadruje poľutovanie nad zlým stavom verejnej dopravy, najmä pokiaľ ide o železnice; vyzýva kosovskú vládu, aby v plnom rozsahu využila finančné prostriedky IPA na rozvoj, zlepšovanie a modernizáciu železničnej siete a zlepšovanie prepojení so susednými krajinami v osobnej aj nákladnej doprave s cieľom dosiahnuť udržateľnú mobilitu;
39. vyjadruje znepokojenie nad rozšírenými environmentálnymi problémami, ktoré postihujú pôdu, vzduch a vodu, a vyzýva vládu, aby zmenila a doplnila, ako aj realizovala legislatívny rámec s cieľom zabezpečiť jeho súlad s normami EÚ a dosiahnuť, že výučba v oblasti životného prostredia bude kľúčovou zložkou vzdelávania;
40. zdôrazňuje potrebu zosúladiť prítomnosť EÚ v Kosove s rozvojom Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, zakladaním delegácií EÚ na celom svete a premenou styčného úradu Komisie na delegáciu EÚ, aby sa zlepšila efektivita a koordinácia činností EÚ v Kosove; berie na vedomie otvorenie novej kancelárie EÚ v Belehrade v rámci mandátu osobitného

zástupcu EÚ pre Kosovo, ktorá funguje nezávisle od existujúcej delegácie EÚ v Srbsku;

41. vyjadruje poľutovanie nad nedostatkom transparentnosti, pokiaľ ide o najnovšie rozšírenie mandátu osobitného zástupcu EÚ pre Kosovo, vrátane značného zvýšenia rozpočtových prostriedkov; pripomína, že pri prijatí novej medziinštitucionálnej dohody o rozpočtových otázkach sa budú musieť náležite riešiť požiadavky Európskeho parlamentu v oblasti informácií, čím sa zohľadní Lisabonská zmluva;
42. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku / podpredsedníčke Komisie, Rade a Komisii, osobitnému predstaviteľovi EÚ / medzinárodnému civilnému predstaviteľovi v Kosove, vláde a zákonodarnému zhromaždeniu Kosova, vláde Srbska, členom medzinárodnej riadiacej skupiny pre Kosovo a Bezpečnostnej rade OSN.